

ת"פ (חיפה) 41752-08-23 - מדינת ישראל נ' ראזי לטיף

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 41752-08-23 מדינת ישראל נ'
לטיף(עציר)

לפני כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם ראזי לטיף (עציר)

גזר דין

הנאשם הורשע, על סמך הודאתו, בעובדות כתב אישום מתוקן (במ/2) בביצוע שתי עבירות של סחיטה בכוח בניגוד לסעיף 427(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), סחיטה באיומים בניגוד לסעיף 428 רישא לחוק העונשין, תקיפה הגורמת חבלה של ממש בניגוד לסעיף 380 לחוק העונשין ושיבוש מהלכי משפט בניגוד לסעיף 244 לחוק העונשין.

יודגש, כי הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר, אשר כלל תיקון כתב האישום, כאשר בין הצדדים לא נערך הסדר בעניין העונש, פרט להסכמה כי הנאשם בטרם טיעונים לעונש יפקיד פיצוי לטובת המתלונן בסך 50,000 ₪. עוד הוסכם במסגרת ההסדר כי בשנים האחרונות משפחת המתלונן חוותה אירועי אלימות חמורים, אירועי אלימות אלה אינם מיוחסים לנאשם. עוד הוסכם כי הנאשם יהיה רשאי לטעון במסגרת טיעונים לעונש שהחוב כהגדרתו בכתב האישום לא שולם בפועל (על אף שהמתלונן סבר שכן), והתביעה תשיב שאין לה ראיות לסתור זאת. בנוסף ההגנה תהיה רשאית לטעון במסגרת הטיעון עונש שהדרישות בעניין מכירת הבית המפורטים בסעיף 7 סיפא ואילך לא בוצעו בתיאום או בידיעת הנאשם והתביעה תשיב שאין לה ראיות לסתור זאת (הסכם בדבר הסדר - במ/1).

עובדות כתב האישום המתוקן בתמצית (במ/2):

פ.ס. הוא קבלן בניין בכפר ראמה (להלן: "**המתלונן**"). שאוקי אבו לטיף הוא אביו של הנאשם (להלן: "**שאוקי**").

על רקע התנהלות כספית בין המתלונן לשאוקי בשנת 2011, נוצר למתלונן חוב כלפי שאוקי על סך 500,000 ₪ (להלן: "**החוב**"). באותה שנה, המתלונן סבר שבעבודות קבלנות שונות שהוא ביצע עבור שאוקי ובני משפחתו, הוא החזיר את אותו חוב.

ביום 13.9.19 או בסמוך לכך, יצר הנאשם קשר טלפוני עם המתלונן, ודרש ממנו את תשלום החוב של שאוקי על סך 500,000 ₪. המתלונן, אשר סבר שהוא החזיר את חובו, אמר לנאשם שהוא שילם את חובו לשאוקי.

עוד באותו יום, הגיע הנאשם לביתו של המתלונן ביחד עם חברו ברכבו של החבר (להלן: "הרכב"). הנאשם יצא מהרכב וניגש לבנו של המתלונן פ.י.ס. (להלן: "פ.י.ס.") ואיים עליו באומרו שאם אביו, המתלונן, לא ישלם את החוב יירו על הבית.

במהלך חודש פברואר 2020, הגיע שוב הנאשם לביתו של המתלונן ודרש ממנו את תשלום החוב לאביו שאוקי והכה במכת אגרוף את המתלונן בפניו וגרם לו לחבלה בעינו השמאלית.

בתאריך 4.6.22 או בסמוך לכך, כאשר עבר פ.י.ס. על מחפרון בכפר ראמה, ניגש אליו הנאשם והיכה אותו בראשו תוך שהוא אומר לו שעליו ועל משפחתו לשלם לו כסף ושהוא רוצה את הבית שלהם.

במהלך חודש 2022, קיבל המתלונן פניות מצד אנשים שטענו בפניו שגורמים הקשורים לחוב העבירו להם מסר לפיו על המתלונן למכור את ביתו לאותם גורמים.

על פי אותה דרישה, על המתלונן היה למכור את ביתו לאותם גורמים תמורת שני מיליון ₪ וויתור על החוב, זאת על אף שהבית היה שווה יותר. על רקע מעשי הסחיטה דלעיל, המתלונן לא דחה על הסף הצעות אלה ואף הסכים שתיערך שמאות לבית.

על רקע האמור לעיל, ביום 10.7.23, הגיעו כוחות משטרה לביתו של הנאשם בכפר ראמה על מנת לעצור אותו לצרכי חקירה. הנאשם אשר הבחין בכוחות המשטרה והבין שהוא דרוש לחקירה נמלט מהמקום.

תסקיר שירות המבחן:

מפאת גילו של הנאשם בעת ביצוע חלק מהאירועים המתוארים בכתב האישום, הוא הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן.

בתאריך 3.7.24 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם.

מהתסקיר עלה כי הנאשם לא לוקח אחריות על מעשיו ואינו מביע אמפתיה כלפי הקורבן. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל מיקוד שליטה חיצוני, עם קושי בוויסות דחפים ועם נטייה להתנהגות אימפולסיבית. עוד התרשם שירות המבחן מקשייו לתת אמון באחר ומהעדר יכולת לפתח שיח כנה ומעמיק מול גורמי הטיפול. שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון להתנהגות עוברת חוק בתחום האלימות.

בהסתמך על הנתונים שהיו בפני שירות המבחן, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון משמעותי להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד.

שירות המבחן הדגיש בהמלצתו כי במכלול השיקולים ההתרשמות היא כי במקרה זה, גורמי הסיכון

להישנות עבירות דומות והתנהגות פורצת גבולות בעתיד עולים על גורמי סיכוי לשינוי.

על כן שירות המבחן המליץ, כי למרות גילו הצעיר של הנאשם, יש לבחון הטלת ענישה הרתעתית בדמות מאסר בפועל, אשר תסייע לחדד עבור הנאשם את הגבולות בין המותר לאסור והמחיר שעשוי לשלם בהישנות מעורבות בפלילית.

בתאריך 8.7.24, ולאחר שהתקבל תסקיר שירות המבחן, ממנו עלה כי הנאשם אינו לוקח אחריות על המעשים המתוארים בכתב האישום, הנאשם שב והודה בעובדות כתב האישום המתוקן בפני בית המשפט.

ראיות לעונש:

ב"כ המאשימה הגיש גיליון הרשעות קודמות של הנאשם (טע/2) הכולל 3 הרשעות קודמות, שתי הרשעות בגין הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והרשעה נוספת בגין עבירת איומים. בנוסף הוגשו גזרי דין שניתנו בגין תיקים אלה (טע/3).

מטעם הנאשם העיד מר פואז עאמר, אשר נשוי לאחות אביו של הנאשם. העד העיד כי הוא מכיר את הנאשם מאז שנולד וכי הנאשם אדם טוב במהותו, כי הוא בטוח כי הנאשם הפיק לקחים ממה שקרה וכי ברצונו לחזור למוטב. עוד העיד העד כי ברצונו לסייע לנאשם לחזור למוטב.

עוד העיד מר שאדי עותמאן, גיסו של הנאשם. העד העיד כי הנאשם הוא אח ודוד אוהב ומסור, פסנתרן ואדם טוב. עוד תיאר העד כי לנאשם משפחה אוהבת ותומכת וכי יש לתת לו הזדמנות לחזור למוטב ולא למצות עמו את הדין.

טיעוני הצדדים לעונש:

ב"כ המאשימה טען בטיעונו בכתב (טע/1) ובעל פה, כי הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הם שלומם וביטחונם של המתלוננים בפרט ושל הציבור בכלל.

עוד נטען כי מלבד החבלה בעין שנגרמה למתלונן, נגרמו כתוצאה ממעשי הסחיטה נזקים אדירים, עד כי נכדיו של המתלונן לא יוצאים מהבית ללא ליווי משטרה.

עוד נטען, כי בעבירות בהן הורשע הנאשם, על בית המשפט להחמיר בענישה בשים לב לכך שהמתלוננים מעמידים את חייהם בסכנה מעצם הגשת התלונה והעדויות בבית המשפט. בנסיבות אלה נטען כי אם העונש שנגזר על נאשמים בתיקים אלה הוא של כשנתיים מאסר אין זה רציונאלי מבחינת הקורבנות לגשת לרשויות האכיפה.

עוד נטען כי מעבירות סחיטה באיומים נגזרות עבירות אלימות חמורות שאינן מפוענחות, ועל אף שהסוחט לפעמים נמצא בפנים גלויות לא ניתן להבין את הסיפור מאחורי הדברים. משכך נטען כי על בתי המשפט לגזור עונש שיוכל להתמודד עם התופעה הקשה של סחיטה באיומים, שהרבה פעמים קשה לגילוי.

ב"כ המאשימה הפנה לשני פסקי דין, שניתנו לאחרונה על ידי בית המשפט העליון וביקש ללמוד מהם לגבי מדיניות ההחמרה בגין עבירות סחיטה.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע כי בנסיבות תיק זה מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל-6 שנות מאסר, לצד ענישה נלווית.

באשר לעונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, נטען, כי אמנם הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי יקר אך חרף גילו הצעיר, לחובתו 3 הרשעות קודמות בעבירות של הפרעה לשוטר ואיומים.

ב"כ המאשימה הפנה לתסקיר שירות המבחן לפיו הנאשם נעדר גבולות פנימיים, מרוכז בעצמו ונעדר יכולות לראיית הצרכים של האחר, בעל יכולת ויסות עצמי נמוכה, בעל תחושת גדלות ומאפיינים תוקפניים, ומשכך אין לשלול סיכון להישנות עבירות.

על כן ביקש ב"כ המאשימה למקם את עונשו של הנאשם קרוב לחלק העליון של המתחם לו עתרה המאשימה, בצירוף מאסר על תנאי משמעותי וקנס וכי סכום הפיצוי שהופקד ישולם לקורבן העבירה.

ב"כ הנאשם טען כי הסחיטה בוצעה על רקע חוב לגיטימי של המתלונן, כאשר הנאשם לא ידע שהמתלונן סבר שהחוב שולם, ומשכך דרש את תשלום החוב, אם כי בדרכים לא מקובלות. על כן נטען כי לא ניתן לעשות גזירה שווה ממקרים בהם הסחיטה היא על רקע דמי חסות, מקרים אליהם הפנה ב"כ המאשימה.

ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי הסחיטה האחרונה מצדו של הנאשם כלפי המתלונן ובני משפחתו הייתה ביוני 2022, לפני יותר משנתיים ויש לתת משקל לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות. עוד נטען כי אמנם העבירות בוצעו במשך תקופה לא קצרה, אך עם פערי זמן משמעותיים כאשר התדירות בין המעשים לא גבוהה, כאשר המתלונן לא שילם את חובו עד היום.

ב"כ הנאשם טען כי המתחם אליו הפנתה המאשימה חורג ממדיניות הענישה המקובלת, והדרישה למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון של המתחם אינה מתיישבת עם הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. ב"כ הנאשם טען כי אין להטיל על הנאשם ענישה לחומרא רק בשל השתייכותו למשפחה המוכרת בצפון כמשפחת פשע.

באשר לנזק שנגרם למתלונן, נטען כי הנזקים שתיאר המתלונן לא נגרמו על ידי הנאשם, אלא על ידי אנשים אחרים בשל חובות המתלונן לאנשים רבים.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה וטען כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממספר חודשים שיכול ויבוצעו עבודות שירות ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל.

באשר לעונשו של הנאשם בתוך המתחם, נטען כי אין לתת לתסקיר משקל לחומרא כפי שהמדינה טענה, כי דברי הנאשם כי אינו לוקח אחריות על מעשיו לא הובנו נכון, וכי לנאשם אף לא הייתה ציפייה לאור השתייכות הנאשם למשפחתו כי יינתן בעניינו תסקיר חיובי.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם, יליד 1999, שנולד למשפחה לה מוניטין אלים ואכזרי, אך חרף זאת גדל בתא משפחתי נורמטיבי.

באשר להרשעות הנוספות של הנאשם נטען כי הן מאוחרות לכתב האישום, כאשר מדובר בעבירות מול שוטרים אשר הגיעו לביתו לבצע חיפושים. עוד נטען כי מדובר בהרשעות בגין עבירות משנת 2018, כאשר דינו של הנאשם שם נגזר לענישה צופה פני עתיד, דבר המלמד על מידת חומרת המעשים וכי גם המדינה לא סברה כי העבירות בוצעו ברף הגבוה.

ב"כ הנאשם טען כי יש להתחשב בהודאתו של הנאשם אשר חסכה את המשך עדות המתלונן וזמן שיפוטי יקר ובכך שהופקד פיצוי למתלונן בסך של 50,000 ₪.

לאור האמור, עתר ב"כ הנאשם בעת גזירת העונש להסתפק בתקופת המעצר שהנאשם ריצה עד היום, במשך כשנה.

דברי הנאשם:

הנאשם הצטער על מעשיו גם כלפי המתלונן.

דיון והכרעה:

הגם שמדובר בביצוע ריבוי עבירות סחיטה, הן בכוח והן באיומים כלפי המתלונן ובנו, הן בוצעו על רקע דרישה של אותו חוב במהלך תקופה של שנתיים, ועל כן בהתאם למבחן "הקשר ההדוק", כפי שנקבע בהלכת ג'אבר (ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14)) אקבע מתחם עונש הולם אחד.

בית המשפט קובע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה, שביישומו על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (ע"פ 8641/12 **מוחמד סעד נ' מ"י** (5.8.13)).

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות:

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות על ידי הנאשם, הינם בטחונו, שלמות גופו, כבודו, שלוות נפשו של אדם והחירות לפעול ולקבל החלטות ללא חשש.

בית המשפט העליון הדגיש פעמים רבות את חומרתה היתרה של עבירת הסחיטה באיומים ובכוח, ואת הפגיעה הגלומה במסכת האיומים שמפעיל הסוחט כלפי הנסחט:

"עבירת הסחיטה באיומים מביאה את הנסחט למצוקה, לכאב, לדאגה, מטילה עליו מורא ומשבשת באופן מהותי את מהלכם התקין של חייו" (ע"פ 395/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** 18.5.2022) (להלן: "עניין פלוני"); ע"פ 1637/13 **גולן נ' מדינת ישראל**, (15.7.2014); ע"פ 5769/14 **אלרואי נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (20.9.2015).

עוד אפנה לע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.11.18) שם נקבע באשר לעבירה זו:

"כבר נקבע לגבי עבירת הסחיטה באיומים כי היא מהווה עשיית דין עצמית הפוגעת ביסודות הסדר החברתי, כמו גם במרקם חייהם ובחירותם של הנסחטים במישור האישי והכלכלי (ראו: ע"פ 1637/13 גולן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (15.7.2014); ע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (20.9.2015); ע"פ 2200/16 סויטאת נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (21.7.2016)).

בנוסף, בעת שהגיעו שוטרים לעצור את הנאשם, הוא ברח מהמקום ובכך שיבש מהלכי משפט, כשהוא פוגע בערכים חברתיים של הסדר הציבורי ותקינות הליכי חקירה.

נסיבות ביצוע העבירות:

בעניינינו, מדובר במסכת חמורה וקשה של סחיטה באיומים ובכוח, אשר הופנתה כלפי המתלונן ובנו, על רקע הטענה כי המתלונן חב חוב לאביו של הנאשם, חוב אותו סבר המתלונן כי שילם במלואו באמצעות עבודות שביצע עבור משפחת הנאשם. הטענה שמדובר בחוב לגיטימי אינה יכולה להצדיק את מעשי הנאשם בשום צורה.

לעניין זה יפים הדברים שנאמרו בע"פ 1405/16 מדינת ישראל נ' אסחאק טורשאן (19.04.2016):

"לצד המעשים ונסיבות ביצועם, יש לקחת בחשבון גם את הרקע להם - אי אספקת סחורה שהתחייבו המתלוננים לספק לנאשמים ושבגינה אף קיבלו מהנאשמים סכום כסף נכבד (60,000 ש"ח), אותו לא השיבו לנאשמים. כאמור, בית משפט קמא ראה בעובדה זו נסיבה מקלה לזכותם של הנאשמים. אין בידי לקבל זאת. בית משפט זה עמד לא פעם על הצורך בשליחת מסר מרתיע וחד משמעי בכל הנוגע לפתרון סכסוכים באמצעות שימוש באלימות ונטילת החוק לידיים חלף פנייה לרשויות החוק:

"מעשה העבירה שאינו אלא אקט של לקיחת החוק לידיים, פתרון סכסוכים בדרכי אלימות ועשיית דין עצמי, מבטא לא רק זלזול בערך חיי אדם, אלא בכל אותם יסודות שקיומה של חברה מתוקנת תלוי בהם. מחובתו של בית המשפט לשרש התנהגות מעין זו לאור השלכותיה הרוחניות האסון" (ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 33 (3.9.2009); וראו גם: ע"פ 4330/12 דעאס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 14 (5.11.2012)).

אין מדובר במעשה נקודתי או ספונטני, אלא במעשים מתוכננים ושיטתיים והגם שאירועי סחיטה לא היו רציפים הם התפרסו על תקופה של שנתיים. הנאשם איים ועשה שימוש בכוח כלפי המתלונן ובנו, וכתוצאה מאחד האירועים אף גרם למתלונן חבלה של ממש בעינו, והכל על מנת להניע את המתלונן לשלם כספים או לחלופין למכור את ביתו כדי לפרוע את החוב הנטען. הנאשם לא הסתפק באיומים ואלימות כלפי המתלונן עצמו, אלא גם עירב את בנו של המתלונן ופעל באופן דומה גם כלפיו תוך הטלת אימה על כל בני המשפחה. המעשים בוצעו הן בביתו של המתלונן והן במקום עבודתו של בנו,

יש בעובדה זו נדבך חומרה מיוחד.

כתוצאה מהמעשים, אמנם לא נגרם נזק כספי למתלונן, אשר סירב לשלם את דמי הסחיטה, אך הוא ובנו נפגעו פיזית ולמתלונן, כאמור, אף נגרמה חבלה של ממש בעינו. בנוסף המתלונן ובני משפחתו חיו בתחושת אימה מתמדת, כאשר בעקבות מעשי הנאשם אף אחרים פנו בדרישות אל המתלונן למכור את הבית במחיר פחות משווי בשוק, הגם שאין ראיות כי דרישות של האחרים היו בהנחיית הנאשם או אף בידיעתו.

בשים לב למשך התקופה בה היה נתון המתלונן ובני משפחתו לסחיטתו של הנאשם, אופי הסחיטה, שהתבטאה גם באלימות וגם באיומים, העובדה כי הנאשם עירב גם את בנו של המתלונן ופעל בסחיטה גם כלפיו, אני קובעת כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה.

מדיניות הענישה הנהוגה:

· בע"פ 3184/24 **מדינת ישראל י נ' מלאק** (29.5.24), אליו הפנה ב"כ המאשימה, המשיב הורשע בשתי עבירות של סחיטה באיומים, איומים (ריבוי עבירות), תקיפה סתם, הלבנת הון (ריבוי עבירות), שלוש עבירות של שימוש במרמה, ערמה או תחבולה במטרה להתחמק ממס, עיסוק במתן אשראי בלא רישיון, וריבוי עבירות של כריתת חוזה הלוואה אסור וקבלת תשלומים לפיו. בפסק הדין נקבע כי מעשי המשיב כוונו להפקת רווחים כספיים בלתי חוקיים בהיקף משמעותי, על ידי ניצול לווים שנקלעו למצוקה ושימוש באלימות ובאיומים קשים כלפיהם, כל זה תוך הסוואת הרווחים במטרה לשוות להם מראה של חוקיות, ותוך הסתרתם משלטונות המס. בגזר הדין נקבע כי **מתחם הענישה הראוי בגין העבירות ובהתייחס אל כולן כאל אירוע עבריני אחד נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. בית המשפט גזר על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. המדינה ערערה על קולת העונש. הערעור התקבל ונקבע כי מתחם הענישה הראוי, הוא המתחם לו טענה המדינה בבית המשפט המחוזי אשר נע בין 6 ל-9 שנות מאסר לריצוי בפועל, אשר ייתכן שאף מקל במידת מה עם המשיב. עונשו של המשיב הוחמר ל-40 חודשי מאסר בפועל כאשר יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם. יש להדגיש כי ישנו קושי ללמוד ממקרה זה למקרה שבפניי בשים לב הן לעבירות חמורות נוספות בהן הורשע המשיב במקרה זה והן בשים לב לריבוי המתלוננים.

· בע"פ 3770/24 **מדינת ישראל י נ' נור מחאמיד** (20.6.24) אליו הפנה ב"כ המאשימה, המשיב הורשע לאחר הודאתו, בעבירות של סיוע לסחיטה באיומים, התפרצות בכוונה לבצע פשע וגניבה, היזק בזדון, החזקת מכשירי פריצה והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. המשיב ביצע סדרה של עבירות כאשר הוא פועל כזרוע ארוכה של הסוחטים במטרה להבטיח דמי חסות. בנוסף, המשיב נמלט משוטרים שרדפו אחריו והפריע להם במילוי תפקידם. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל ועל המבקש נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. המדינה הגישה ערעור על קולת העונש וביקשה להחמיר את העונש על מנת לשדר מסר מרתיע לעבריינים השולחים ידם בגביית דמי חסות. בערעור ציין בית המשפט העליון כי מתחם הענישה לו עתרה המדינה שנע

בין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל הוא הנכון וכי מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא הקל עם המשיב. עוד צוין כי לו בית המשפט בערעור היה גוזר את עונשו של המשיב מלכתחילה הוא היה עומד על 4 שנות מאסר לצד מאסר על תנאי ופיצוי. מאחר וערכאת הערעור אינה ממצה את הדין הוטל על המשיב עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, חלף התקופה שנקבעה בבית המשפט המחוזי. יש להדגיש כי ישנו קושי לגזור גזירה שווה ממקרה זה, כאשר מדובר בסחיטה על רקע גביית דמי חסות, שהפכה למכת מדינה, והמחוקק אף לאחרונה תיקן את החוק בהקשר לסחיטת דמי חסות, החמיר בענישה וקבע עונשי מינימום בגין עבירה זו, כאשר במקרה שבפניי מדובר בנסיבות שונות.

· בע"פ 3791/18 **לוי נ' מדינת ישראל** (2.10.18), המערערים הורשעו לאחר הודאתם בעבירה של סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 רישא וסעיף 29 לחוק העונשין. המתלונן וקרוב משפחתו ניהלו במשותף בית עסק אך בהמשך נחתם הסכם לפירוק השותפות. בשני מועדים שונים הגיע המערער 2 סמוך לבית העסק, ולאחר דין ודברים עם המתלונן בנוגע להתחשבנויות כספיות בעסק, שאל אותו האם להזמין עבורו מכונת אמת או ש"זה ילך לכיוונים אחרים". בהמשך, פגשו המערערים את המתלונן במשרד סמוך לבית העסק, ובמסגרת פגישות אלה הבהיר המערער 1 למתלונן כי יש "לסיים את העניין", הציע לו להיבדק במכונת אמת, וציין כי במידה שמכונת האמת תגלה כי המתלונן משקר, יהיה עליו לשלם מיליון ש"ח. המערער 1 אף אמר כי המתלונן "יודע כיצד [המערער 1] פועל". זמן קצר לאחר התרחשות האירועים האמורים, הגיע המערער 2 לבית העסק ואמר למתלונן כי הדבר "הולך למקומות ש[המתלונן] לא יאהב". המתלונן שאל בתגובה האם המערערים מתכוונים להרגו, ומערער 2 השיב כי הם פועלים "בדרכים אחרות", תוך שהוא רומז לשימוש באמצעים פוגעניים ממשיים. בהמשך, חדל המתלונן להישמע לדרישות המערערים וכעבור חודשיים, הגיש תלונה במשטרה בגין מעשי הסחיטה המתוארים. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם הענישה בעניינם של המערערים נע בין 18-48 חודשי מאסר בפועל**. על כל אחד מהמערערים הוטל עונש של 28 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצויים למתלונן בסך 25,000 ₪ וקנס בסך של 5,000 ₪. ערעור שהגישו המערערים לבית המשפט העליון נדחה.

· ברע"פ 6686/23 **בבנישתי נ' מדינת ישראל** (19.9.23), אליו הפנה ב"כ הנאשם, המבקש הורשע בעבירות של ארגון ועריכת משחקים אסורים, החזקת מקום משחקים אסורים וניהול, סחיטה בכוח ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות. בית משפט השלום קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל-28 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית** וגזר על המבקש 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית. ערעור המדינה על גזר הדין התקבל בחלקו ועונשו של המבקש הוחמר ל-14 חודשי מאסר בפועל. ערעור המבקש לבית המשפט העליון נדחה.

· ברע"פ 6620/23 **אירית גמליאל נ' מדינת ישראל** (19.9.23), אליו הפנה ב"כ הנאשם, המבקשת הורשעה בעבירה של ארגון ועריכת משחקים אסורים ועבירה של החזקת מקום משחקים אסורים וניהולו, עבירות של סחיטה בכוח ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות

מחמירות וכן עבירה של סחיטה באיומים. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. על המבקשת נגזר עונש של 7 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית, משיקולי שיקום. בית המשפט המחוזי קבע כי לא היה מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם והעמיד את עונשה של המבקשת על 15 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה.

· בע"פ 5110/23 **בהא עטאללה נ' מדינת ישראל** (13.12.23), אליו הפנה ב"כ הנאשם, המערער הורשע בשתי עבירות של סחיטה באיומים ובשתי עבירות איומים. המערער סחט באיומים 4 מתלוננים שונים ודרש תשלום כספי מהם. בגין ארבעת האישומים נקבע **מתחם עונש הולם שנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. על המערער נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון נדחה.

· בע"פ 88/23 **מוטי סבג נ' מדינת ישראל** (13.6.23), אליו הפנה ב"כ הנאשם, המערער הורשע בעבירה של סחיטה באיומים. במספר מועדים והזדמנויות, איים הנאשם על המתלונן וציין כי הוא "ארגון פשע", תוך שהוא דורש ממנו להעביר לידיו סכום כספי בסך של 3,000 ש"ח בשלושה תשלומים שווים, כל עשרה ימים. מפאת איומי המערער, המתלונן מסר לידיו סכום כספי שערכו אינו עולה על 1,000 ש"ח. לפי הסדר הטיעון שגובש בין הצדדים, הוסכם כי המדינה תעתור ל-16 חודשי מאסר בפועל והמערער חופשי בטיעונו. על המערער נגזר בבית המשפט המחוזי עונש של 9 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהגיש המערער לבית המשפט העליון נדחה.

· בע"פ 1551/15 **עבדאללה שולי נ' מדינת ישראל** (6.9.16), המערער הורשע בביצוע עבירות רבות של סחיטה באיומים, חלק לפי סעיף 428 רישא וחלק לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין. המערער יחד עם אנשים אחרים קשרו קשר לגבות כספים מאנשים בגין המחאות חוזרות וזאת בדרך של סחיטה באיומים, הטרדות טלפוניות והפחדות. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל ביחס לכל אחד מאירועי הסחיטה**. על המערער הוטל 46 חודשי מאסר בפועל ועל השותף 40 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון נדחה.

· בעפ"ג 49136-12-20 **מדינת ישראל נ' אלמור** (4.1.21), אליו הפנה ב"כ הנאשם, המשיב הורשע בריבוי מעשים של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין. המשיב יצר קשר טלפוני עם המתלוננים במספר רב של הזדמנויות וטען כי בנם חב חוב כספי בסך 78,000 ₪ לגורמים עבריינים. המשיב דרש את תשלום החוב ואיים על המתלוננים ועל בנם שיפגע בגופם וברכושם, במטרה להניעם לשלם לו את החוב. **בבית משפט השלום נקבע מתחם ענישה בין 6 ל 18 חודשי מאסר בפועל**. על המשיב הוטלו 6 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. המדינה ערערה על קולת העונש לבית המשפט המחוזי. בערעור קבע בית המשפט כי הוא לא נדרש בהכרח לקבוע את מתחם העונש ההולם, אך על פני הדברים **היה מקום למתחם שהרף התחתון גבוה מ 9 חודשים**. מאחר וערכאת הערעור לא ממצה את הדין הוחמר עונשו של המשיב ל-12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

· בת"פ 11320-02-23 **מדינת ישראל נ' סביחאת ואח'** (17.7.24), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הנאשמים הורשעו בעבירות של כליאת שווא, סחיטה באיומים, סחיטה בכוח, חטיפה, שוד בנסיבות מחמירות ועוד, כל נאשם לפי חלקו. המתלונן הוא איש עסקים, אשר צבר חוב לאחר בסך כ- 200,000 ₪. נאשם 1 החליט לסחוט את המתלונן לשם גביית החוב בתוספת קנסות. במעשה הסחיטה והאיומים היו מעורבים נאשמים נוספים. **נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 שהורשע בביצוע עבירות של סחיטה באיומים רישא, כליאת שווא והדחה בחקירה נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 16 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.** ונגזר עליו עונש של 24 חודשים, הופעל מאסר מותנה במצטבר כך שסה"כ הוטל על נאשם 1 לרצות 36 חודשי מאסר בפועל. נאשמים אחרים, אשר היו מעורבים בנוסף בביצוע עבירת חטיפה נקבעו מתחמים אחרים.

· בת"פ 151-05-20 **מדינת ישראל נ' מלחם עבאס ואח'** (15.3.21), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הנאשמים הורשעו במסגרת האישום הראשון בעבירה של שינוי זהות של רכב או של חלק של רכב, נאשמים 2 ו- 3 הורשעו בעבירה של סחיטה באיומים ונאשם 1 הורשע בסיוע לעבירה הנ"ל. באישום השני הורשע הנאשם 1 בעבירה של סחיטה באיומים. כתב האישום מתאר ניסיון השתלטות על מכרזים ציבורים עתירי תקציב אשר ממומנים מכספי אוצר המדינה. צוין כי הנאשמים הגיעו לסיורים בהם השתתפו גורמים רבים, ובמהלכם איימו על כל אותם גורמים בפומבי, שלא להציע הצעות במכרזים. במסגרת ההסדר הוסכם כי המאשימה תעתור בעניינו של הנאשם 1 למתחם ענישה שנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר; ואילו לגבי הנאשמים 2-3 תעתור למתחם ענישה הנע בין שנה לשלוש שנים וכי עונשם של כל הנאשמים יגזר ברף התחתון של המתחמים הנ"ל. **ביחס לנאשם 1, אשר היה מעורב מרכזי בשני האישומים, נקבע מתחם ענישה הנע בין 14 ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים ובעניינם של נאשמים 2-3, נקבע מתחם ענישה הנע בין 9 חודשי מאסר שאפשר וירוצו בדרך של עבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.** על נאשם 1 נגזרו 14 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית ואילו על נאשמים 2 ו-3 נגזרו 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית.

· בת"פ 10538-03-22 **מדינת ישראל נ' מחמוד עבאסין** (23.2.23), הורשע הנאשם בביצוע עבירות של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין, וניסיון התפרצות. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם ואחרים הלוו סכומי כסף בסכום כולל של עשרות אלפי שקלים למתלונן. הנאשם גבה מהמתלונן סכומים שבועיים כריבית בגין אותה הלוואה בסכום כולל של למעלה מ-200,000 ₪. הנאשם דרש מן המתלונן כספי הגביה כריבית עד למועד בו יצליח המתלונן להשיג מלוא סכום הלוואה וישלים את חובו לנאשם. במהלך התקופה שמאז מתן הלוואה, נהג הנאשם לאיים על המתלונן שלא כדין בפגיעה בגופו ובפגיעה בבני משפחתו על מנת להניעו לשלם את כל כספי הגביה. האיומים כללו הודעות וואטסאפ מאיימות, שכללו איומים על בני משפחתו ובנו. בהמשך, על מנת לגרום למתלונן לשלם לו את כספי הגביה איים הנאשם שיחליף את מנעול דלת ביתו ויפרסם את הבית להשכרה, ואכן בהמשך שלח הנאשם מנעולן להחליף את ציר המנעול בביתו של המתלונן ורק התערבות משפחתו של המתלונן המתגוררת בסמוך שהזעיקה את המשטרה, מנעה זאת. בית המשפט

המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

בת"פ 47128-03-21 **מדינת ישראל נ' אג'יאשוילי** (13.10.21), הנאשם הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של סחיטה באיומים כלפי שני מתלוננים שונים, לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין, תקיפה סתם, היזק בזדון, ועבירה של החזקת סכין. בהתאם לעובדות האישום הראשון, בין א' ל-ג' קיים סכסוך עסקי בגין חוב כספי אותו חב א' ל-ג' על סך 20,000 דולר. הנאשם הגיע יחד עם ג' ושני אנשים נוספים שזהותם אינה ידועה למאשימה, בסמוך לדירתו של א'. במהלך המפגש, אמר ג' לא' כי החוב אותו חב לו א', אשר תפח לסך של 300,000 ₪, הועבר לנאשם כך שעל א' להחזיר את הכסף לנאשם. כשבוע לאחר המפגש, התקשר הנאשם לא', דרש ממנו את החוב תוך שאמר לו: "כדאי לך להביא את הכסף, לא כדאי להגיע למצבים לא נעימים". בהמשך, התקשר הנאשם לא' ודרש ממנו להגיע לביתו של ג' שם תקף אותו הנאשם בכך שנתן לו מכה בפניו. בהתאם לאישום השני, הגיעו א' והנאשם לדירתו של אדם אחר בשם ו' ואמרו לו כי עליו להחזיר חוב, שעומד לדבריו על 800,000 ₪. משלא שילם ו' את הכסף כפי דרישתו של הנאשם, התקשר הנאשם לו' ואמר לו כי החברות ביניהם הסתיימה וכי "הממונים" על הנאשם ביקשו ממנו לגבות את החוב ממנו. בהמשך בהזדמנויות שונות הנאשם המשיך לפנות ל-ו' ולאיים עליו שישלם את הסכום האמור, ובאחד המקרים נסע אחרי ו' התנגש ברכבו מס' פעמים, וגרם לו לנזק לרכב. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-30 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 16 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

בת"פ 40560-12-20 **מדינת ישראל נ' חיסאוי עינאד** (14.7.22), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הנאשמת הורשעה בעבירות של קשר לפשע, סחיטה באיומים ופגיעה בפרטיות, שנעברו כלפי שני מתלוננים ביחד עם אחר. **נקבע מתחם שנע בין 12 לבין 30 חודשי מאסר בפועל.** בעניינה של הנאשמת התקבל תסקיר לפיו היא עברה הליך טיפולי שיקומי ראוי לציון ומשכך, בית המשפט החליט לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. על הנאשמת הוטלו 8 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרה לריצוי בעבודות שירות, צו מבחן, וענישה נלווית.

בת"פ 17418-11-21 **מדינת ישראל נ' יוסף בריק** (15.3.22), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הנאשם הורשע בריבוי עבירות של סחיטה באיומים. הנאשם התקשר לקרוב משפחתו ואיים עליו באומרו: "תשמע, אם לא תביא לי 50,000 ₪ אשרוף אותך ואת האחים שלך והילדים שלך". מיד ובסמוך לאחר מכן, הנאשם התקשר אל בנו של קרוב המשפחה ואיים עליו באומרו כי ה-8,000 ₪ שעלי חייב לו, הפכו ל 50,000 ₪. בהמשך התקשר לבו אחר של קרוב המשפחה ואיים עליו באומרו: "תקשיב, יש לך מעכשיו עד השעה שתיים עשרה אם הכסף לא יגיע אליי אני אדע מה לעשות". נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. על הנאשם נגזרו 11 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

לאחר ששקלתי את הנסיבות המפורטות לעיל, לרבות מדיניות הענישה הנוהגת, בשים לב לעובדה כי הסחיטה בוצעה הן באיומים והן בכוח תוך גרימת חבלות למתלונן, ונוכח ביצוע עבירה נוספת של שיבוש

מהלכי משפט עת שהגיעו שוטרים לביתו של הנאשם כדי לעצרו, **אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית.**

חריגה ממתחם העונש ההולם:

בעניינו של הנאשם לא מצאתי כי קיימות נסיבות חריגות המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם, אשר קבעתי לעיל, לא לחומרא ולא לקולא.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:

לקולא שקלתי את העובדה כי הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו. אומנם הנאשם הודה לאחר תחילת שמיעת ההוכחות, במהלכם התחיל להעיד המתלונן, אך בהודאתו חסך מהצורך בהמשך חקירתו הנגדית של המתלונן, וגם חסך מבנו של המתלונן, אשר עבר להתגורר בחו"ל, להעיד בבית המשפט. בנסיבות תיק זה ישנה חשיבות לא מבוטלת לחיסכון עדות של המתלוננים. בנוסף, חסך הנאשם מזמנו השיפוטי של בית המשפט.

כך גם נתתי את דעתי כי הנאשם הפקיד מראש, ועוד בטרם טיעונים לעונש, את מלוא סכום הפיצוי לטובת המתלונן, עליו הוסכם במסגרת הסדר הטיעון.

בנוסף נתתי את דעתי לעובדה כי מדובר בעבירות שבוצעו לפני מספר שנים, אך בתיק מסוג זה, מטבע הדברים התלונות אינן מוגשות מיד, אלא רק לאחר שהמתלוננים "אינם יכולים עוד" לחיות תחת איומים מתמשכים.

לחומרא, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי הנאשם על אף גילו הצעיר, הספיק לצבור לחובתו הרשעות קודמות, בגין הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ואיומים, כאשר עבירות אלה בוצעו כלפי אנשי חוק, דבר המצביע על חוסר מורא מהחוק ואנשי האכיפה והענישה שהוטלה על הנאשם שם לא הרתיעו.

בנוסף, נתתי דעתי לאמור בתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי קיים סיכון משמעותי להישנות עבירות דומות והתנהגות פורצת גבולות בעתיד, כאשר שירות המבחן התרשם כי גורמי סיכון להישנות עבירות דומות והתנהגות פורצת גבולות בעתיד עולים על גורמי הסיכוי לשינוי. שירות המבחן כאמור המליץ, על אף גילו הצעיר של הנאשם, להטיל עליו ענישה הרתעתית בדמות מאסר בפועל כדי לחדד עבור הנאשם את הגבולות של מותר ואסור והמחיר שעשוי לשלם בהישנות מעורבות פלילית.

עוד יש ליתן את הדעת לשיקולי הרתעת היחיד והרבים בגדרו של המתחם, וזאת בשל קלות ביצוע העבירות והנזקים שנגרמים למתלונן בעקבות הסחיטה והקושי לאזור אומץ להתלונן.

ראה לעניין זה ע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל (20.9.15):

"מסכת האיומים שאותה מפעיל הסוחט כלפי הנסחט עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט "קשר של שתיקה" אשר יקשה עליו להתלונן. מדיניות ענישה מחמירה עשויה לסייע בשבירת קשר השתיקה. יש בכוחה לתמרץ את הנסחט להתלונן ולהרתיע את הסוחט. על חשיבותה של מדיניות זו עמד השופט א' לוי בע"פ 6774/01 מדינת ישראל

נ' אלעלווין (1.1.2011) [פורסם בנבו], בהתייחסו לתופעת סחיטת בעלי עסקים באיומים, בפוסקו כדלקמן:

"רק לעתים רחוקות אוזר הקורבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק, הואיל והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במוקדם או במאוחר, מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו. לפיכך, כשסוף סוף מעז מתלונן לבקש את הגנת החוק, יש לראות בכך הזדמנות לא רק להעניש את העבריין המסוים אשר נמצא כי חטא, אלא גם להעביר מסר לציבור בכלל, ולאלה שחוטאים בעבירות מן הסוג הזה בפרט, כי עבריינים בתחום זה עלולים לשלם על מעשיהם בדרך של שלילת חירותם לתקופה ארוכה".

לאחר ששקלתי את כלל השיקולים המפורטים לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 22 חודשים מיום מעצרו בתאריך 7.8.23.

ב. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופת התנאי עבירה לפי סעיף 428 או 427 לחוק העונשין, ויורשע בגינה.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופת התנאי עבירת אלימות, איומים או שיבוש מהלכי משפט, ויורשע בגינה.

ד. פיצוי למתלונן בסך 50,000 ₪ אשר יועבר מקופת בית המשפט, שם הופקד הפיצוי מראש, למתלונן, וזאת בהתאם לפרטי המתלונן שיוגשו למזכירות על ידי ב"כ המאשימה.

בשים לב לאורך תקופת המאסר והעובדה כי הנאשם שילם את מלוא הפיצוי מראש, לא מצאתי מקום להטיל בנוסף עונש של קנס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' אב תשפ"ד, 07 אוגוסט 2024, במעמד הצדדים.